

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған «Сейфуллин оқулары – 17: «Қазіргі аграрлық ғылым: цифрлық трансформация» атты халықаралық ғылыми – тәжірибелік конференцияға материалдар = Материалы международной научно – теоретической конференции «Сейфуллинские чтения – 17: «Современная аграрная наука: цифровая трансформация», посвященной 30 – летию Независимости Республики Казахстан.- 2021.- Т.1, Ч.2 - Б.275

ДИЗЕЛЬДІ ҚОЗҒАЛТҚЫШТАРДЫ АВТОМАТТАНДЫРЫЛҒАН ДИАГНОСТИКАЛАУДЫҢ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ПАРАМЕТРЛЕРІН НЕГІЗДЕУ

Туреханова А.М., магистрант

С.Сейфуллин Қазақ агротехникалық университеті, Нұр-Сұлтан қ.

Ең көп таралған қозғалтқыштар дизельдік және бензин болып табылады. Соңғысы әлдеқайда бұрын туылды, бірақ қазір оның танымалдығы төмендейді. Дизельді қозғалтқыштар өнімді және үнемді. Дегенмен, қозғалтқыштың осы екі талапты қанағаттандыру үшін, сіз оны дұрыс пайдалануыңыз керек.

Соңғы жылдары машиналардың жеке агрегаттары мен жабдықтарын, сондай-ақ машинаның жалпы техникалық жағдайын бұзбай бағалау диагностикалау әдістері бағыты қарқынды дамуға.

Мақаланың мақсаты - дизельді қозғалтқыштарды диагностикалаудың тиімді әдістері мен техникалық әдістерін қарастыру.

Жанармай беру параметрлерін диагностикалау, бағалау және бақылау белгілі әдістері осы кездегі тракторлардың жанармай беру жүйесінің жұмыс істеу ерекшеліктерін, олардың даму келешегін және олардың жағдайын бақылау құралдарының жетілдірілуін ескермейді. Олар негізінде тек қана осы жүйенің нақты жұмыс істеу барысының бүліну белгісі незінде техника-лық жағдайын және жеке элементтерінің ақаулығын анықтауға арналған. Соңғы кезде диагностикалық параметрлерді шапшаң өлшеп алуға көп-теген электрондық аспаптар кең қолдануда. Әрине келешекте машина-лардың параметрлерін тіркеу және орнатылған басқару жүйесін жетілдіру барысында, олар көптеген белгілі аспаптарды ысырып, кең қолданып табуы сөзсіз.

Күрделі техникалардың кейбір маңызды жүйелерінен диагностикалық ақпарат алу үшін күрделі де қымбат электрондық және компьютерлік диагностикалау жүйелерін қолдану міндетті емес. Егер де дизель қозғалтқыштарының ақаулықтарының әжептәуір үлесі қоректендіру жүйесіне келетін болса, оның агрегаттарын диагностика-лауға қолданылатын аспаптар өте қымбат және белгілі бір машиналар тобы-на қолданады. Көбінесе оларды қолдану үшін тексерілетін тетікті қозғалт-қыштан алып, арнайы тұрақты орында тексеру қажет, бұған көп уақыт керек. Бұл қосымша техниканың жұмыс істемей тоқтап тұруына әкеліп соға-ды. Күрделі техникалардың

коректендіру жүйесінің ең күрделі тетігі, жоғарыда айтқандай жанармай аппаратурасы болса, оның ұзақ уақыт ақаусыз жұмыс істеуі мүқият сүзгі жағдайына байланысты. Сондықтан машиналардың жұмысы барысында оның шамадан тыс ластануына жол бермеу керек. Дизелді қозғалтқыштарды тұрақты жөндеу және уақытылы диагностикалау осы ақаулықтың пайда болу қаупін төмендетеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Мендебаев Т.М. Машина жасау технологиясының негіздері. Оқу құралы. – Алматы: «Эверо» баспаханасы, 2005.
2. Самсаев М.Б., Сапарбаев Е.Т. Машина жасау технологиясы. – Алматы: «Бас-тау» баспасы, 2012.